

at sætte mig omhyggeligt ind i dem. Jeg har ikke saa meget den Følelse, at jeg virkelig véd en hel Del om nationaløkonomiske Sager, men jeg føler, at jeg nu er i Stand til at lære noget.»

Dette Formaal maa man vist indrømme Forfatteren, at han har naat. Han har leveret en jævn, almenfattelig Fremstilling. Navnlig den første, noget fyldigere Del af Bogen er underholdende. De unge Læsere faar gode Vink med Hensyn til den Literatur, de ville gøre vel i at raadspørge, og mange af dem ville nok, efter at have læst Bogen, føle Lyst til at arbejde videre.

Den amerikanske Forfatter har studeret i Tyskland og staar i ikke ringe Grad under tysk Indflydelse. Blandt de tyske Forfattere holder han sig navnlig til Gustav Schönberg.

De tyske Arbejderkolonier.

I 3dje Hefte af »Handwörterbuch der Staatswissenschaften« (Jena, Gustav Fischer) har Dr. G. Berthold skrevet en Artikel om »Arbejderkolonierne«, hvoraf vi her anfører enkelte Data som Supplement til vore tidligere Meddelelser om Arbejderkolonierne i Tyskland*).

Som det vil erindres, var det Pastor v. Bodelschwingh, der i 1882 brød Banen med den af ham stiftede Koloni »Wilhelmsdorf«. Derefter er der, indtil d. 28. Juli 1889, yderligere blevet aabnet 20 Arbejderkolonier i forskellige Egne i Tyskland. Koloniernes Størrelse er temmeligt forskellig: de mindste har kun Plads til 30 eller 50 »Kolonister«, de største til over 200. I 20 af de 21 Kolonier var der indtil d. 1. Marts 1889 blevet optaget ialt 30,824 Personer, hvoraf atter 28,552 var udtraadte, saa at der d. 1. Marts 1889 var tilbage i dem 2272 Per-

*) Jfr. Nationaløkonomisk Tidsskrift 1884, Artiklen om Vagabonderingen, og Nationaløkonomisk Tidsskrift 1887, S. 510 flg.

at sætte mig omhyggeligt ind i dem. Jeg har ikke saa meget den Følelse, at jeg virkelig véd en hel Del om nationaløkonomiske Sager, men jeg føler, at jeg nu er i Stand til at lære noget.«

Dette Formaal maa man vist indrømme Forfatteren, at han har naat. Han har leveret en jævn, almenfattelig Fremstilling. Navnlig den første, noget fyldigere Del af Bogen er underholdende. De unge Læsere faar gode Vink med Hensyn til den Literatur, de ville gøre vel i at raadspørge, og mange af dem ville nok, efter at have læst Bogen, føle Lyst til at arbejde videre.

Den amerikanske Forfatter har studeret i Tyskland og staar i ikke ringe Grad under tysk Indflydelse. Blandt de tyske Forfattere holder han sig navnlig til Gustav Schönberg.

De tyske Arbejderkolonier.

I 3dje Hefte af »Handwörterbuch der Staatswissenschaften« (Jena, Gustav Fischer) har Dr. G. Berthold skrevet en Artikel om »Arbejderkolonierne«, hvoraf vi her anfører enkelte Data som Supplement til vore tidligere Meddelelser om Arbejderkolonierne i Tyskland*).

Som det vil erindres, var det Pastor v. Bodelschwingh, der i 1882 brød Banen med den af ham stiftede Koloni »Wilhelmsdorf«. Derefter er der, indtil d. 28. Juli 1889, yderligere blevet aabnet 20 Arbejderkolonier i forskellige Egne i Tyskland. Koloniernes Størrelse er temmeligt forskellig: de mindste har kun Plads til 30 eller 50 »Kolonister«, de største til over 200. I 20 af de 21 Kolonier var der indtil d. 1. Marts 1889 blevet optaget ialt 30,824 Personer, hvoraf atter 28,552 var udtraadte, saa at der d. 1. Marts 1889 var tilbage i dem 2272 Per-

*) Jfr. Nationaløkonomisk Tidsskrift 1884, Artiklen om Vagabonderingen, og Nationaløkonomisk Tidsskrift 1887, S. 510 flg.

soner, — gennemsnitligt pr. Koloni altsaa 114 Personer. Foruden de egenlige Kolonier findes der ogsaa endel Filialkolonier, nogle saakaldte »Heimatkolonien«, Drankerasyler osv. Alene med Undtagelse af Aaret 1887 er der i ethvert af Aarene siden 1882 blevet aabnet ny Kolonier, saa forsaavidt synes Institutionen at have slaat an. Alligevel har Resultaterne ikke været saa overdrevet store: at Vagabondagen ikke i nogen nævneværdig Grad er tagen af paa Grund af Kolonierne, lader sig ikke bevise. I hvor ringe Grad Kolonisterne efter at have forladt Kolonierne har fundet Arbejde eller taget Arbejde, ses af Meddelelserne i Nationaløkonomisk Tidsskrift 1887 S. 510 fg., og hvad Dr. Berthold nu fremfører af Tal, bestyrker de der givne Meddelelser. Det »farligste Punkt i hele Kolonivæsenet« er, efter hvad denne specielt sagkyndige Ven af Institutionen skønner, den gentagne Optagelse af de samme Personer: adskillige af dem havde fundet Optagelse 3, 4, 5, ja 6 Gange, omtrent en Tredjedel to eller flere Gange. Og af dem, der blev optagne for anden Gang, var 81 pCt. straffede Personer, og af dem, der optoges for tredje, fjerde, femte Gang endog henholdsvis 85, 93, 96 pCt. Saaledes synes Kolonierne i det hele at fungere som en noget behageligere Art Tugthus.

A. P.-St.